

НОВІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Офліян Л.П.

*Україна, Умань Уманський державний педагогічний університет
ім. Павла Тичини*

In the article we have characterized the advantages and disadvantages of the use of computers in the process of studying of the English language. Also we have described the criteria which can help us to see if the hardware is suitable for the usage at the lessons of the foreign language.

У наш час значні перетворення в галузі освіти торкнулися й навчання іноземній мові в школі. Зокрема стали інтенсивно впровадитися в навчальний процес нові інформаційні технології, такі як використання Інтернет-ресурсів, що навчають комп'ютерних програм і т.п.

Система освіти, на думку багатьох дослідників [2, 16], не може бути незалежною від суспільного й політичного устрою держави, вона за всіх часів відгукувалася на соціальне замовлення. Саме в силу цього політика держави останнім часом спрямована на те, щоб впровадити інформаційні технології в школи й вузи, перетворити стихійний процес, яким він був протягом цілого ряду років, у керований і контрольований, залучити до роботи над новими навчальними матеріалами фахівців у предметних областях, стимулювати комп'ютерні фірми до створення електронної навчальної продукції для школярів і студентів.

Необхідно, щоб кожний викладач зрозумів просту думку: комп'ютер у навчальному процесі - не механічний педагог, не заступник або аналог викладача, а засіб при навчанні дітей, що підсилює й розширює можливості його навчальної діяльності. Те, що викладач бажає одержати в результаті використання машини, у неї необхідно запрограмувати.

Таким чином, комп'ютер бере на себе левову частину рутинної роботи викладача, вивільняючи йому час для творчої діяльності, що на сучасному рівні розвитку техніки не може бути віддана комп'ютеру [3; 69].

Як відомо, придатність технічних засобів навчання й контролю для використання на заняттях з іноземної мови визначається за наступними критеріями:

по-перше, вони повинні сприяти підвищенню продуктивності праці й ефективності навчального процесу;

по-друге, забезпечувати негайне й постійне підкріплення правильності навчальних дій кожного учня;

по-третє, підвищувати свідомість і інтерес до вивчення мови;

по-четверте, забезпечувати оперативний зворотний зв'язок і поопераційний контроль дій всіх учнів;

по-п'яте, мати можливість швидкого введення відповідей без тривалого їхнього кодування й шифрування.

Як показує практика, із всіх існуючих засобів навчання комп'ютери щонайкраще "уписуються" у структуру навчального процесу, найбільш повно відповідають дидактичним вимогам і максимально наближають процес навчання англійській мові до реальних умов. Комп'ютери можуть сприймати нову інформацію, певним чином обробляти її й приймати рішення, можуть запам'ятовувати необхідні дані, відтворювати зображення, що рухаються, контролювати роботу таких технічних засобів навчання, як синтезатори мови, відеомагнітофони, магнітофони. Комп'ютери істотно розширюють можливості викладачів по індивідуалізації навчання й активізації пізнавальної діяльності учнів у навчанні англійській мові, дозволяють максимально адаптувати процес навчання до індивідуальних особливостей учнів. Кожний учень одержує можливість працювати у своєму ритмі, тобто вибираючи для себе оптимальний обсяг і швидкість засвоєння матеріалу [3; 18].

Застосування комп'ютерів на уроках англійської мови значно підвищує інтенсивність навчального процесу. При комп'ютерному навчанні засвоюється набагато більша кількість матеріалу, чим це робилося за той самий час в умовах традиційного навчання.

Комп'ютер забезпечує й всебічний (поточний, рубіжний, підсумковий) контроль навчального процесу. Контроль, як відомо, є невід'ємною частиною навчального процесу й виконує функцію зворотного зв'язку між учнем і викладачем. При використанні комп'ютера для контролю якості знань учнів досягається й більша об'єктивність оцінки. Крім того, комп'ютерний контроль дозволяє значно заощадити навчальний час, тому що здійснюється одночасна перевірка знань всіх учнів. Це дає можливість викладачеві приділити більше уваги творчим аспектам роботи з учнями.

Ще одна перевага комп'ютера - здатність накопичувати статистичну інформацію в ході навчального процесу. Аналізуючи статистичні дані (кількість помилок, правильних/неправильних відповідей, звертань по допомогу, часу, витраченого на виконання окремих завдань і т.п.), викладач судить про ступінь і якість сформованості знань в учнів.

Необхідно відзначити, що комп'ютер знімає такий негативний психологічний фактор, як «відповіdebоязнь». Під час традиційних аудиторних занять різні фактори (дефекти вимови, страх припуститися помилки, невміння вголос формулювати свої

думки й т.п.) не дозволяють багатьом учням показати свої реальні знання. Залишаючись же "наодинці" з дисплеєм, учень, як правило, не почуває скутості й намагається виявити максимум своїх знань.

Сприятливі можливості створюють комп'ютери й для організації самостійної роботи учнів на уроках англійської мови. Учні можуть використати комп'ютер як для вивчення окремих тем, так і для самоконтролю отриманих знань. Причому комп'ютер є самим терплячим педагогом, здатним скільки завгодно повторювати будь-які завдання, домагаючись правильної відповіді й, в остаточному підсумку, автоматизації навички, що відпрацьовується.

Однак, сказавши про переваги комп'ютерів, необхідно відзначають і деякі недоліки. В умовах комп'ютеризації істотно змінюються умови взаємодії педагога й учнів, а також учнів один з одним. Уже на першому етапі навчання англійській мові, у процесі постановки цілей і завдань майбутньої пізнавальної діяльності учнів учитель бере участь опосередковано. Безпосереднє пред'явлення завдань учневі здійснює комп'ютер. Звичайно, учитель повинен приймати сам активну участь у складанні навчальних програм, що визначають послідовність дій учня в рішенні того або іншого завдання. Але в реалізації найважливішої психолого-педагогічної функції навчання - пред'явленні й прийнятті учнями цілей і завдань навчально-пізнавальної діяльності - в умовах комп'ютеризації можливий гострий дефіцит безпосереднього спілкування вчителі й учня, живого слова вчителя.

Хоча передача всіх функцій викладача машині в принципі можлива, ідею повної автоматизації навчання навряд чи можна розглядати як практично реалізовану й гуманну, як справедливо підкреслив на всеросійській конференції, присвяченій психологічним проблемам створення й використання комп'ютера Б.Ф. Ломів. Навчання немислимо без впливу особистості, що виховує, на учнів, а для цього необхідний їхній безпосередній контакт [1; 12].

1. Манако А. Розробка сімейства онлайн-інформаційних ресурсів для телекомунікаційних освітніх середовищ // *Інформатика*. – 2003. - №21-24. – С.8-14.
2. Чашко С.М. Компьютерная поддержка преподавания английского языка в средних учебных заведениях // *Відкритий урок*. – 2003. - №11-12. – С.19-22.
3. Шмелева А. Какие CD поселить в лингафонном кабинете: Обзор мультимедиа по иностранным языкам для младших школьников // *Школьное обозрение*. – 2003. - №2. – С.53-55.